

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ 2020-2021

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

**ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ξεκίνησε να λειτουργεί ως ανεξάρτητο Τμήμα το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 μετά τη διάσπαση του ενιαίου ως τότε Τμήματος Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας επικεντρώνεται στη γλώσσα, τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό της Ιταλίας καθώς και στις πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις των δύο χωρών, Ελλάδας-Ιταλίας.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το ΠΠΣ του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας επικεντρώνεται στους εξής τομείς: στη μελέτη της Γλώσσας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, του Πολιτισμού και της Ιστορίας της Ιταλίας, καθώς και στις Πολιτισμικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας. Αναλυτικότερα:

ΓΛΩΣΣΑ- ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Τα μαθήματα Ιταλικής Γλώσσας προσφέρονται στους φοιτητές σε όλα τα εξάμηνα σπουδών και αποτελούν βασική προϋπόθεση για την εκπαιδευτική τους εξέλιξη. Τα γλωσσολογικά μαθήματα του Τμήματος στοχεύουν στην εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές της γλωσσολογικής επιστήμης. Καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων τόσο της θεωρητικής όσο και της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας και προσφέρουν ενημερωμένη γνώση πάνω στις πιο σύγχρονες τάσεις της θεωρητικής γλωσσικής ανάλυσης και της γλωσσικής διδασκαλίας και της μετάφρασης. Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στα γλωσσολογικά μαθήματα νέων τεχνολογιών που διαθέτει το Τμήμα τα οποία προωθούν τη διεπιστημονική γνώση και διδάσκουν με εργαστηριακές μεθόδους καινοτόμα γνωστικά αντικείμενα.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τα μαθήματα της ιταλικής λογοτεχνίας αποσκοπούν πρωταρχικά στη διδασκαλία των κυριότερων ειδών, ρευμάτων και συγγραφέων από τον Μεσαίωνα μέχρι σήμερα. Σκοπός επίσης είναι η ανάδειξη της δυνατότητας των πολλαπλών επιστημονικών προσεγγίσεων στον χώρο της γραμματολογίας όπως και η βαθύτερη μελέτη των λογοτεχνικών ρευμάτων της έρευνας και διδασκαλίας της Λογοτεχνίας και της Συγκριτικής Γραμματολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις λογοτεχνικές αλληλεπιδράσεις Ελλάδας-Ιταλίας.

Οι φοιτητές καλούνται να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της αφηματολογίας, να ασκηθούν στην κειμενική ανάλυση και τη χρήση της βιβλιογραφίας καθώς και στο χειρισμό, γενικότερα, του επιστημονικού λόγου.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Τα μαθήματα Πολιτισμού εισάγουν τους φοιτητές στη μελέτη: α) της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας (Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός Ι-ΙΙΙ), β) του κοινού ιστορικού παρελθόντος Ελλήνων και Ιταλών κατά τη διάρκεια της μακραίωνης βενετικής κυριαρχίας στον ελλαδικό χώρο (Ιστορία του Βενετικού Κράτους-Εισαγωγή στην Αρχαιακή Έρευνα), γ) του Ιταλικού Θεάτρου (Εισαγωγή στο Θέατρο), δ) της Ιταλικής Τέχνης (Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού) και ε) της Ιταλικής Μουσικής (Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής Ι και ΙΙ, Ιταλική Όπερα και Ιταλική Μουσική της Αναγέννησης).

Με τα μαθήματα αυτά οι φοιτητές εισάγονται στις πολιτισμικές «προϋποθέσεις» του χώρου και των ανθρώπων που δημιούργησαν τη γλώσσα και τη λογοτεχνία της Ιταλίας, αντικείμενα που εξετάζονται διεξοδικά στο πλαίσιο των αντίστοιχων μαθημάτων. Παράλληλα, όμως, προσφέρονται στους φοιτητές γνώσεις με πολύτιμες προοπτικές στο πεδίο της έρευνας της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας. Σχετικά είναι και τα μαθήματα που προσφέρονται και σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Ελληνοϊταλικές σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση».

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2020-2021

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Για την απόκτηση του πτυχίου του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ο κάθε φοιτητής θα πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε **44 μαθήματα**, εκ των οποίων:

- **34 Υποχρεωτικά μαθήματα**, δηλαδή, μαθήματα στα οποία ο φοιτητής πρέπει **οπωσδήποτε** να εξεταστεί επιτυχώς για την απόκτηση του πτυχίου του.
- **8 Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα**, δηλαδή, μαθήματα στα οποία ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς για την απόκτηση του πτυχίου του, επιλέγοντάς τα από ένα αριθμό προσφερομένων μαθημάτων από το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.
- **2 Ελεύθερης επιλογής μαθήματα**, δηλαδή, μαθήματα στα οποία ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς για την απόκτηση του πτυχίου του, επιλέγοντάς τα από ένα αριθμό προσφερομένων μαθημάτων από τα υπόλοιπα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής. Είναι στην ελεύθερη επιλογή του φοιτητή το εξάμηνο κατά το οποίο θα διδαχθεί και θα εξεταστεί σε αυτά τα μαθήματα.

Τα μαθήματα διακρίνονται σε **χειμερινά** και **εαρινά**, ανάλογα με το εξάμηνο διδασκαλίας τους. Κατά τη δήλωση των μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν εάν τα μαθήματα που δηλώνουν διδάσκονται στο συγκεκριμένο εξάμηνο ή όχι.

Για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής οφείλει να αποκτήσει τουλάχιστον 132 Διδακτικές Μονάδες, οι οποίες πρέπει να κατανέμονται ως εξής: 102 ΔΜ από τα υποχρεωτικά μαθήματα, 24 ΔΜ από τα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν και 6 ΔΜ από τα ελεύθερης επιλογής μαθήματα.

Ύστερα από την εισαγωγή και εφαρμογή του **Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων** για την απόκτηση του πτυχίου απαιτούνται **τουλάχιστον 244** Ευρωπαϊκές Πιστωτικές Μονάδες (**ΕΠΜ**), από τις οποίες: **204** ΕΠΜ για τα υποχρεωτικά μαθήματα, **32** για τα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν και **8** ΕΠΜ για τα ελεύθερης επιλογής μαθήματα. Όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα αντιστοιχούν σε **6 Ε.Π.Μ**. Τα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν, καθώς και τα ελεύθερης επιλογής, αντιστοιχούν σε **4 Ε.Π.Μ**.

Η κατανομή μαθημάτων, διδακτικών μονάδων και Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων είναι η ακόλουθη:

	Αριθμός μαθημάτων	Αριθμός ΔΜ	Αριθμός ΕΠΜ (ECTS)
Υποχρεωτικά Μαθήματα	34 (δύο από αυτά προσφέρονται από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής)	102	204
Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν	8	24	32
Ελεύθερης επιλογής	2	6	8
ΣΥΝΟΛΟ	44	132	244

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας προσφέρει για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021, εκτός από 34 υποχρεωτικά μαθήματα (1 υποχρεωτικό μάθημα προσφέρεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), 23 υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα, ώστε ο φοιτητής να επιλέγει εκείνα που θεωρεί ότι θα τον βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων του, καθώς και όσα ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντά του. Τα υπόλοιπα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ενημερώνουν για τα προσφερόμενα μαθήματα, τα οποία ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Με την ολοκλήρωση του ΠΠΣ οι φοιτητές του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας θα έχουν επιτύχει τα παρακάτω **μαθησιακά αποτελέσματα**:

- την καλύτερη κατανόηση της δομής της **Ιταλικής Γλώσσας**
- την εύρωστη χρήση της **Ιταλικής Γλώσσας** για διδακτικούς, επιστημονικούς και επαγγελματικούς σκοπούς
- την εις βάθος μελέτη της **Λογοτεχνίας** της Ιστορίας και του **Πολιτισμού της Ιταλίας**
- την ανάπτυξη βασικής ερευνητικής ικανότητας στα επιστημονικά πεδία της **Γλώσσας - Γλωσσολογίας** και **Λογοτεχνίας - Πολιτισμού - Ιστορίας**, βασιζόμενη στην εφαρμογή κατάλληλων μεθοδολογιών
- την απόκτηση υψηλού επιπέδου γνώσης και παιδαγωγικής κατάρτισης σε θέματα **διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας**, με απώτερο σκοπό την απορρόφησή τους στην αγορά εργασίας και την εύρυθμη επαγγελματική τους σταδιοδρομία

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ECTS)

Τα μαθήματα είναι σκόπιμο να επιλέγονται κατά το προτεινόμενο Πρόγραμμα Σπουδών που ακολουθεί. Επισημαίνεται ότι τα μαθήματα των μικρότερων επιπέδων της ιταλικής γλώσσας είναι προαπαιτούμενα για τα μεγαλύτερα επίπεδα. Ως προς την επίδοση των φοιτητών στην Ιταλική Γλώσσα, εφαρμόζεται υποχρεωτική εξέταση κατάταξης των πρωτοετών φοιτητών σε επίπεδο γλωσσομάθειας, σύμφωνα

με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (Quadro di Riferimento Comune Europeo per le Lingue).

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας εκδίδει Παράρτημα Διπλώματος αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα και είναι ενιαίο για όλα τα Ιδρύματα.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

- Ιταλική Γλώσσα I
- Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός I
- Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας I
- Εισαγωγή στη Λατινική Λογοτεχνία
- Εισαγωγή στη Γλωσσολογία
- Ιταλική Γλώσσα II
- Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός II
- Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας II
- Εισαγωγή στα λογοτεχνικά είδη: Ιταλική Ποίηση και Πεζογραφία
- Γλωσσολογία: Τομείς Γλωσσικής Ανάλυσης
- Ιταλική Γλώσσα III
- Μορφολογία της Ιταλικής Γλώσσας
- Εισαγωγή στο Θέατρο
- Μεσαιωνική Λατινική Λογοτεχνία
- Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)
- Ιταλική Γλώσσα IV
- Ιταλική Ποίηση
- Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής Γλώσσας
- Φωνητική-Φωνολογία της Ιταλικής Γλώσσας
- Σύνταξη της Ιταλικής Γλώσσας
- Γενική Διδακτική
- Ιταλική Γλώσσα V
- Ιταλικό Δοκίμιο
- Θεωρία της Μετάφρασης
- Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης
- Ιταλική Γλώσσα VI
- Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία
- Θεωρίες Εκμάθησης και Διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας
- Ιταλική Γλώσσα VII
- Συγκριτική Λογοτεχνία
- Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας
- Ιταλική Γλώσσα VIII
- Λογοτεχνικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας
- Μεθοδολογία και Πρακτική της Διδασκαλίας της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Επιλέγονται υποχρεωτικά 32 Ευρωπαϊκές Πιστωτικές Μονάδες (ECTS credits). Αν επιλεγούν περισσότερες, θα θεωρηθούν ως ΕΠΜ μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

- Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση
- Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής I: Μεσαίωνας, Αναγέννηση και 20ός Αιώνας
- Ιταλικά για Ειδικές Χρήσεις
- Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: Υπολογιστική Ανάλυση Κειμένων
- Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής II: από το Μπαρόκ στο Ρομαντισμό
- Δημιουργική Γραφή στην Ξένη Γλώσσα
- Λεξικολογία-Λεξικογραφία
- Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκαλία
- Ιστορία του Βενετικού Κράτους
- Ιστορία της Ιταλικής Γλώσσας
- Πρακτική Άσκηση Φοιτητών
- Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού
- Εισαγωγή στην Αρχαϊκή Έρευνα
- Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός III
- Ανάπτυξη Λεξιλογικής-Σημασιολογικής Δεξιότητας στην Ιταλική Γλώσσα
- Εισαγωγή στην Ανάλυση Γλωσσικών Δεδομένων
- Λατινική Ποίηση του Μεσαίωνα
- Leopardi
- Dante
- Ανάλυση Λαθών στην Εκμάθηση της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας
- Ιταλικό Μυθιστόρημα και Διήγημα
- Ιστορικά Γεγονότα στην Ιταλική Λογοτεχνία
- Ιταλική Μουσική της Αναγέννησης
- Foscolo
- Λατινική Λογοτεχνία της Αναγέννησης
- Μετάφραση II
- Σχεδιασμός Ξενόγλωσσου Μαθήματος
- Ειδικά Θέματα Λεξικογραφίας: Ιστορία Λεξικών, Ηλεκτρονικά Λεξικά, Ετυμολογικά Λεξικά
- Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου
- Ιταλική Λογοτεχνία Μεσαίωνα 13ος – 14ος Αιώνας
- Διαλεκτολογία: Ελληνοϊταλικά Ιδιώματα της Νότιας Ιταλίας
- Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών
- Μεθοδολογία της Έρευνας
- Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία
- Απήχηση Ιταλών Λογοτεχνών
- Ιταλική Όπερα
- Κατανόηση και Παραγωγή Προφορικού Λόγου στην Ιταλική Γλώσσα
- Ανάλυση Ιταλικών Κειμένων: από το Γραπτό στον Προφορικό Λόγο
- Λογοτεχνία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού

- Ιταλικός Ουμανισμός: Λατινικές Συνθέσεις του Πετράρχη και του Βοκκάκιου
- Στοιχεία Σημασιολογίας
- Διδασκαλία της Ιταλικής και Πολυγλωσσία
- Μουσική και Λόγος
- Επιχειρηματικότητα και Ξένη Γλώσσα
- Λογοτεχνικές Μεταφράσεις Ιταλικών Κειμένων
- Πρωτοποριακά Κινήματα και Τάσεις της Ιταλικής Λογοτεχνίας του Κ' Αιώνα

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

(Επιλέγονται μέχρι 2 μαθήματα)

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Β. ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

- Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας Ι
- Θεωρία της Μετάφρασης
- Ιστορία του Βενετικού Κράτους
- Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία
- Εισαγωγή στη Λατινική Λογοτεχνία
- Μεσαιωνική Λατινική Λογοτεχνία
- Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός ΙΙ
- Εισαγωγή στην Αρχαιακή Έρευνα
- Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας ΙΙ
- Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών
- Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής Ι: Μεσαίωνας, Αναγέννηση και 20ός Αιώνας
- Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής ΙΙ: από το Μπαρόκ στον Ρομαντισμό
- Ιταλική Μουσική της Αναγέννησης

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΞΑΜΗΝΑ
(Ακαδημαϊκό Έτος 2020-2021)

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα**

1.	Ιταλική Γλώσσα I*	66ΙΤΑ001
2.	Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός I	66ΙΤΑ012
3.	Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας I	66ΙΤΑ011
4.	Εισαγωγή στη Λατινική Λογοτεχνία	66ΙΤΑ068
5.	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία	66ΙΤΑ069

*Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση	66ΚΟΙ013
2.	Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής I: Μεσαιώνας, Αναγέννηση και 20ός Αιώνας	66ΙΤΑ072
3.	Ιταλικός Κινηματογράφος	66ΙΤΑ094 (ανενεργό 2020-2021)
4.	Ιταλικά για Ειδικές Χρήσεις	66ΙΤΑ070

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα**

1.	Ιταλική Γλώσσα II*	66ΙΤΑ005
2.	Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός II	66ΙΤΑ009
3.	Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας II	66ΙΤΑ014
4.	Εισαγωγή στα Λογοτεχνικά Είδη: Ιταλική Ποίηση και Πεζογραφία	66ΙΤΑ071
5.	Γλωσσολογία: Τομείς Γλωσσικής Ανάλυσης	66ΙΤΑ060

*Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: Υπολογιστική Ανάλυση Κειμένων	66ΙΤΑ048 (ανενεργό 2020-2021)
2.	Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής II: από το Μπαρόκ στον Ρομαντισμό	66ΙΤΑ076

3.	Δημιουργική Γραφή στην Ξένη Γλώσσα	66ΙΤΑ095
----	------------------------------------	----------

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά μαθήματα

1.	Ιταλική Γλώσσα ΙΙΙ*	66ΙΤΑ015
2.	Μορφολογία της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ016
3.	Εισαγωγή στο Θέατρο	66ΙΤΑ017
4.	Μεσαιωνική Λατινική Λογοτεχνία	66ΙΤΑ093
5	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)	66ΤΕΚ-001 (πρώην 66ΠΔ01)

*Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά **ένα** από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Λεξικολογία – Λεξικογραφία	66ΙΤΑ067
2.	Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκαλία	66ΙΤΑ073
3.	Ιστορία του Βενετικού Κράτους	66ΙΤΑ054
4.	Ιστορία της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ096 (ανενεργό 2020-2021)

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά μαθήματα

1.	Ιταλική Γλώσσα ΙV*	66ΙΤΑ021
2.	Ιταλική Ποίηση	66ΙΤΑ022
3.	Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής Γλώσσας	66ΙΤΑ024
4.	Φωνητική - Φωνολογία της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ007
5.	Σύνταξη της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ091
6.	Γενική Διδακτική	66ΙΤΑ112 (πρώην 66ΠΔ31)

*Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά **ένα** από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού	66ΙΤΑ056
3.	Εισαγωγή στην Αρχαιακή Έρευνα	66ΙΤΑ090
4.	Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός ΙΙΙ	66ΙΤΑ044
5.	Ανάπτυξη Λεξιλογικής - Σημασιολογικής Δεξιότητας στην Ιταλική Γλώσσα	66ΙΤΑ097 (ανενεργό 2020-2021)
6.	Εισαγωγή στην Ανάλυση Γλωσσικών Δεδομένων	66ΙΤΑ062 (ανενεργό 2020-2021)
7.	Λατινική Ποίηση του Μεσαίωνα	66ΙΤΑ079 (ανενεργό το 2020-2021)
8.	Leopardi	66ΙΤΑ098 (ανενεργό το 2020-2021)

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα**

1	Ιταλική Γλώσσα V	66ΙΤΑ049
2	Ιταλικό Δοκίμιο	66ΙΤΑ029
3	Θεωρία της Μετάφρασης	66ΙΤΑ031
4	Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης	66ΙΤΑ018

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά **ένα** από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Dante	66ΙΤΑ032 (ανενεργό 2020-2021)
3.	Ανάλυση Λαθών στην Εκμάθηση της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας	66ΙΤΑ099 (ανενεργό 2020-2021)
4.	Ιταλικό Μυθιστόρημα και Διήγημα	66ΙΤΑ030
5.	Ιστορικά Γεγονότα στην Ιταλική Λογοτεχνία	66ΙΤΑ100 (ανενεργό 2020-2021)

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα**

1.	Ιταλική Γλώσσα VI	66ΙΤΑ050
2.	Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία	66ΙΤΑ075
3.	Θεωρίες Εκμάθησης και Διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ038

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά **ένα** από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Ιταλική Μουσική της Αναγέννησης	66ΙΤΑ066
3.	Foscolo	66ΙΤΑ039
4.	Λατινική Λογοτεχνία της Αναγέννησης	66ΙΤΑ080 (ανενεργό 2020-2021)
6.	Μετάφραση II	66ΙΤΑ082
7.	Σχεδιασμός Ξενόγλωσσου Μαθήματος	66ΙΤΑ101 (ανενεργό 2020-2021)
8.	Ειδικά Θέματα Λεξικογραφίας: Ιστορία Λεξικών, Ηλεκτρονικά Λεξικά, Ετυμολογικά Λεξικά	66ΙΤΑ102 (ανενεργό 2020-2021)
9.	Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου	66ΙΤΑ036
10.	Ιταλική Λογοτεχνία Μεσαίωνα 13ος – 14ος Αιώνας	66ΙΤΑ061 (ανενεργό 2020-2021)
11.	Διαλεκτολογία: Ελληνοϊταλικά Ιδιώματα της Νότιας Ιταλίας	66ΙΤΑ078 (ανενεργό 2020-2021)

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα**

1.	Ιταλική Γλώσσα VII	66ΙΤΑ051
2.	Συγκριτική Λογοτεχνία	66ΙΤΑ042
3.	Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ043

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών	66ΙΤΑ065
3.	Μεθοδολογία της Έρευνας	66ΙΤΑ092
4.	Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία	66ΙΤΑ081
5.	Απήχηση Ιταλών Λογοτεχνών	66ΙΤΑ103 (ανενεργό 2020-2021)
6.	Ιταλική Όπερα	66ΙΤΑ104 (ανενεργό 2020-2021)
7.	Κατανόηση και Παραγωγή Προφορικού Λόγου στην Ιταλική Γλώσσα	66ΙΤΑ105 (ανενεργό 2020-2021)
8.	Ανάλυση Ιταλικών Κειμένων: από το Γραπτό στον Προφορικό Λόγο	66ΙΤΑ106 (ανενεργό 2020-2021)
9.	Λογοτεχνία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού	66ΙΤΑ109

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα**

1.	Ιταλική Γλώσσα VIII	66ΙΤΑ052
2.	Λογοτεχνικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας	66ΙΤΑ045
3.	Μεθοδολογία και Πρακτική της Διδασκαλίας της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας	66ΙΤΑ046

Υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα

Επιλέγεται υποχρεωτικά ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα:

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Ιταλικός Ουμανισμός : Λατινικές Συνθέσεις του Πετράρχη και του Βοκκάκιου	66ΙΤΑ074 (ανενεργό 2020-2021)
3.	Στοιχεία Σημασιολογίας	66ΙΤΑ107
4.	Διδασκαλία της Ιταλικής και Πολυγλωσσία	66ΙΤΑ108 (ανενεργό 2020-2021)
5.	Μουσική και Λόγος	66ΙΤΑ111 (ανενεργό 2020-2021)
6.	Επιχειρηματικότητα και Ξένη Γλώσσα	(ανενεργό 2020-2021)

7.	Λογοτεχνικές Μεταφράσεις Ιταλικών Κειμένων	66ΙΤΑ110 (ανενεργό 2020-2021)
8.	Πρωτοποριακά Κινήματα και Τάσεις της Ιταλικής Λογοτεχνίας του Κ' Αιώνα	66ΙΤΑ077

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι η επισκόπηση της δομής της ιταλικής γλώσσας και η ανάπτυξη βασικών γλωσσικών και επικοινωνιακών ικανοτήτων για να είναι δυνατή η επικοινωνία με ιταλόφωνους ομιλητές. Στόχοι του μαθήματος είναι η ανάπτυξη ικανοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, η σωστή χρήση των βασικών μορφοσυντακτικών δομών και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου.

Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο την εμπέδωση και πρακτική γραμματικών και συντακτικών δομών της ιταλικής γλώσσας καθώς και την εκμάθηση και χρήση της προφορικής γλώσσας.

Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός Ι

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση των κυριότερων θεμάτων της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας στο χρονικό διάστημα από την κατάλυση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας μέχρι τις απαρχές της Ισπανικής κυριαρχίας.

Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας Ι

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Ιταλική Λογοτεχνία και την ιστορία της. Σκοπός της μαθήματος είναι η εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στην Ιταλική Λογοτεχνία από τις απαρχές μέχρι τα τέλη του 16^{ου} αιώνα. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται τα σημαντικότερα λογοτεχνικά ρεύματα και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποί τους. Επιπλέον προσεγγίζονται τα μοτίβα, οι λογοτεχνικοί όροι αλλά και η διαμόρφωση και ανάδειξη της σημασίας της ιταλικής λογοτεχνίας στην πολιτιστική κληρονομιά και στην πολυπολιτισμικότητα της Ευρώπης.

Εισαγωγή στη Λατινική Λογοτεχνία

Αρχή και εξέλιξη της Λατινικής Λογοτεχνίας. Η λογοτεχνία των χρόνων της Δημοκρατίας, του Αυγούστου και των πρώιμων αυτοκρατορικών χρόνων: ποίηση, πεζογραφία, ρωμαϊκό θέατρο. Ερμηνευτική προσέγγιση λατινικών κειμένων.

Εισαγωγή στη Γλωσσολογία

Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών σε μία από τις σημαντικότερες και ταχύτερα εξελισσόμενες επιστήμες, τη γλωσσολογία. Θα παρουσιαστεί μια συνοπτική ιστορία της θεωρητικής εξέλιξης της επιστήμης τον τελευταίο αιώνα και θα εκτεθούν μερικά από τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα που απασχολούν τους επιστήμονες της γλώσσας. Ειδικότερα θα γίνει αναφορά στο τι είναι γλώσσα και κατά πόσο χαρακτηρίζει μόνο την ανθρώπινη επικοινωνία, πώς ο άνθρωπος μαθαίνει γλώσσα, αν η ικανότητα της γλωσσικής εκμάθησης είναι καθολική και κατά πόσο γλώσσα και κοινωνία αλληλεπιδρούν. Η παρουσίαση των παραπάνω θεμάτων δεν θα ακολουθήσει αυστηρά κάποια συγκεκριμένη "σχολή" γλωσσολογικής σκέψης. Αντίθετα, θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε οι φοιτητές να

εκτεθούν σε όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα θεωρητικών προσεγγίσεων στο γλωσσικό φαινόμενο.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα II

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του αντίστοιχου μαθήματος του προηγούμενου εξαμήνου. Στο εξάμηνο αυτό προτείνονται πιο σύνθετες δραστηριότητες για την ανάπτυξη και εμπέδωση των γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων και την προσέγγιση της ιταλικής πολιτισμικής και κοινωνικής πραγματικότητας. Διδάσκεται η θεωρία και η χρήση των ιδιωματισμών στο γραπτό λόγο γενικότερα και σε κείμενα σχετικά με σύγχρονα θέματα ειδικότερα. Στόχοι του μαθήματος είναι η ανάπτυξη των προφορικών και γραπτών ικανοτήτων κατανόησης και παραγωγής, η σωστή χρήση των κύριων μορφοσυντακτικών δομών, ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου.

Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο τη γραπτή και προφορική εξάσκηση των φοιτητών σε θέματα που διαπραγματεύονται στο μάθημα της Ιταλικής Γλώσσας II.

Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός II

Επισκόπηση της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας από τη συνθήκη ειρήνης του Λόντι (1454) έως την κατάκτηση της Ρώμης (1870). Η ύλη του μαθήματος καλύπτει δύο επίπεδα: το στενότερο ιταλικό και το ευρύτερο ευρωπαϊκό. Εξετάζει, δηλαδή, αφενός αναλυτικά τις πολιτικές και πολιτισμικές εξελίξεις που συμβαίνουν στην ιταλική χερσόνησο κατά την υπό εξέταση περίοδο, και αφετέρου, παρακολουθεί τις ευρύτερες εξελίξεις στην ευρωπαϊκή ιστορία την ίδια περίοδο (την Μεταρρύθμιση και Αντιμεταρρύθμιση, την Επιστημονική Επανάσταση, τον Διαφωτισμό, τη Γαλλική Επανάσταση, την Παλινόρθωση, τα Φιλελεύθερα Κινήματα και τη συγκρότηση των ευρωπαϊκών εθνών-κρατών) και τις συνδέει με την ιστορία της ιταλικής χερσονήσου. Αποτελεί έτσι μια συνθετική προσέγγιση της ιταλικής ιστορίας, την οποία μελετά σε άμεση συνάρτηση με τα ευρύτερα ζητήματα της ευρωπαϊκής ιστορίας.

Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας II

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Ιταλική Λογοτεχνία και την ιστορία της. Σκοπός της μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στην Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας από τις αρχές τους 17ου αιώνα με το κίνημα του Μπαρόκ μέχρι το τέλος του 20ού αιώνα.

Εισαγωγή στα Λογοτεχνικά Είδη: Ιταλική Ποίηση και Πεζογραφία

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται δείγματα της ιταλικής ποίησης και πεζογραφίας. Ο φοιτητής ασκείται στην ανάλυση κειμένων από τις απαρχές της Ιταλικής Λογοτεχνίας έως τον 20^ο αιώνα.

Γλωσσολογία: Τομείς Γλωσσικής ανάλυσης

Στο μάθημα πραγματοποιείται εξειδικευμένη παρουσίαση των γλωσσικών τομέων και εξηγείται η έννοια του “γραμματικού κανόνα”. Δίνονται οι βασικές αρχές της φωνολογίας, της μορφολογίας, της σύνταξης, της σημασιολογίας και της πραγματολογίας επί των γλωσσικών δεδομένων της ιταλικής, αλλά και της ελληνικής γλώσσας. Εξηγείται η διαφορά της “περιγραφικής γραμματικής” από την “ρυθμιστική γραμματική” και δίνεται έμφαση στην πρώτη.

Το μάθημα έχει τόσο θεωρητικό χαρακτήρα, όσο και πρακτικό με ασκήσεις εμπέδωσης σε όλους τους τομείς γλωσσικής ανάλυσης.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Ιταλική Γλώσσα III**

Το μάθημα προσφέρει μία διευρυμένη πρακτική ικανότητα εξάσκησης της ιταλικής, σε σχέση με τα προηγούμενα επίπεδα, επάνω σε βασικές δομές και χρήσεις της γλώσσας με αναφορά στην καθημερινή ζωή. Επιδιώκεται η εμπέδωση όλων των γλωσσικών δεξιοτήτων. Θεματολογικά καλύπτεται όλο σχεδόν το φάσμα των δραστηριοτήτων των ενηλίκων σε γραπτό και προφορικό λόγο, κυρίως μέσα από αποσπάσματα λογοτεχνικών κειμένων, άρθρα εφημερίδων και περιοδικών κ.λ.π. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις ασκήσεις γραπτού λόγου, με παραγωγή κειμένων (επίσημη και φιλική αλληλογραφία, άρθρα, αποσπάσματα) όπου καταγράφονται επιχειρήματα, περιγραφές, αναφορές, διάλογοι, περιλήψεις, κ.λ.π. Στόχος του μαθήματος είναι να αναπτυχθεί στους σπουδαστές η ικανότητα σωστής χρήσης της γλώσσας στην καθημερινή επικοινωνία, γραπτή και προφορική, καθώς και η κατανόηση της λειτουργίας της γλώσσας.

Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο αφενός την εμπέδωση των γραμματικών φαινομένων που αναλύονται σε αυτό το επίπεδο γλώσσας, και αφετέρου την παραγωγή προφορικού λόγου

Μορφολογία της Ιταλικής Γλώσσας

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες της μορφολογίας: *λέξη, μόρφημα, αλλομορφία*. Περιγράφεται η κατανομή μορφημάτων κατά το είδος της σημασίας τους, κατά τη θέση τους στη λέξη και κατά τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων.

Πιο συγκεκριμένα, γίνεται συγχρονική περιγραφή της μορφολογικής δομής της ιταλικής και των βασικών διαδικασιών σχηματισμού των λέξεών της, δηλαδή της σύνθεσης, της παραγωγής και της κλίσης. Ακολουθείται η απλοποιημένη μορφή της «λεξικαλιστικής» θεωρίας της μορφολογίας, ενώ δίνονται και στοιχεία από τη θεωρία της «γραμματικοποίησης». Για την πληρέστερη κατανόηση της μορφολογικής ανάλυσης τα δεδομένα της ιταλικής εξετάζονται συγκριτικά με δεδομένα της νέας ελληνικής, αλλά και άλλων γλωσσών.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές / -τριες να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της θεωρίας της μορφολογίας και της συνάφειάς της με την ανάλυση άλλων γλωσσικών τομέων.

Εισαγωγή στο Θέατρο

Εισαγωγή στη μελέτη της θεατρικής λογοτεχνίας. Με την ανάλυση αντιπροσωπευτικών έργων διαφορετικών περιόδων, ειδών και τεχνοτροπιών παρουσιάζονται οι ιδιαιτερότητες της μορφής και της λειτουργίας του θεατρικού λόγου. Εξετάζονται τα συνθετικά στοιχεία και οι τεχνικές της θεατρικής γραφής.

Μεσαιωνική Λατινική Λογοτεχνία

Αναλυτική παρουσίαση της λογοτεχνικής παραγωγής του Λατινικού Μεσαίωνα. Οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι και τα λογοτεχνικά είδη που υπηρετούν. Ερμηνευτική ανάλυση κειμένων.

Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)

Το μάθημα αναφέρεται στα ακόλουθα:

- Θεωρητική θεμελίωση της Αγωγής. Η ιστορική διάσταση της Αγωγής και της Εκπαίδευσης.
- Η Ιδέα της παιδικής ηλικίας και η γένεση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην νεωτερική Ευρώπη. Η γραμματική του σχολείου.
- Η θεμελίωση και η εξέλιξη της παιδαγωγικής και της διδακτικής στο νεωτερικό σχολείο (19^{ος}-20^{ος} αιώνας). Οι εκπρόσωποι, οι «λόγοι» και οι πρακτικές.
- Εκπαίδευση, ανάπτυξη, κοινωνία: σύγχρονα (κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά) προβλήματα, προκλήσεις και επιδράσεις στην Παιδαγωγική και στην εκπαίδευση (ψηφιακός κόσμος, αλλαγές στην εργασία, μετανάστευση, πολυπολιτισμικότητα)
- Το σχολείο ως «οργανισμός και ως κοινότητα μάθησης» και η καθολικά παιδαγωγούμενη κοινωνία.
- Η «κοινωνία της γνώσης»: οι ικανότητες των μαθητών στο πλαίσιο της διαβίου μάθησης.
- Ο εκπαιδευτικός στο σύγχρονο σχολείο: Πλαίσιο και επαγγελματικά προσόντα/ ικανότητες των εκπαιδευτικών.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Ιταλική Γλώσσα IV**

Το μάθημα αυτό ολοκληρώνει τον κύκλο των πρώτων τεσσάρων επιπέδων της γλώσσας και αποσκοπεί στην κατανόηση κειμένων γραπτού και προφορικού λόγου, επαγγελματικών και κοινωνικοπολιτικών θεμάτων. Στόχοι του μαθήματος είναι ο φοιτητής να μπορεί εκφράζεται στην Ιταλική με σαφήνεια, να χρησιμοποιεί τη γλώσσα με ποικίλους τρόπους για επαγγελματικούς, κοινωνικούς και επικοινωνιακούς σκοπούς, και να μπορεί να παράγει σαφή κείμενα δείχνοντας ότι κατέχει υψηλό επίπεδο γνώσης στα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που αναλύθηκαν μέσα στην τάξη.

Το μάθημα υποστηρίζεται από δίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο τη διασφάλιση της επαρκούς εξάσκησης και σωστής χρήσης των

γραμματικών δομών που έχουν αναλυθεί στα προηγούμενα εξάμηνα με τη βοήθεια ασκήσεων ανοιχτού και κλειστού τύπου, μέσα από τη ροή της παραγωγής γραπτού λόγου, καθώς και με την παραγωγή προφορικού λόγου.

Ιταλική Ποίηση

Γενική ανασκόπηση της ιστορίας της Ιταλικής Ποίησης από το 13^ο αιώνα έως τη σύγχρονη εποχή. Μελέτη αντιπροσωπευτικών και υποδειγματικών ποιητικών κειμένων και στοιχείων ιταλικής μετρικής. Το μάθημα αποβλέπει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές ποιητικές μορφές που καλλιεργήθηκαν από τους μείζονες Ιταλούς ποιητές. Επιδιώκεται η καλλιέργεια της ικανότητας των φοιτητών να παρουσιάζουν, να αναλύουν και να σχολιάζουν ιταλικά ποιητικά κείμενα και να επισημαίνουν σε αυτά τα διακριτικά γνωρίσματα της ποιητικής του δημιουργού τους καθώς και τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τα κύρια ρεύματα ή τις ποιητικές σχολές στις οποίες τα έργα αυτά δύνανται να ενταχθούν.

Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής Γλώσσας

Μελέτη των αλληλεπιδράσεων μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής (λεξικός δανεισμός στη ΝΕ και τα ιδιώματα της, γλωσσικό ζήτημα στην Ιταλία και την Ελλάδα, κ.ο.κ.).

Φωνητική - Φωνολογία της Ιταλικής Γλώσσας

Εισαγωγή στη Φωνητική - Φωνολογία της Ιταλικής. Παρουσιάζονται οι ήχοι της ιταλικής γλώσσας και αναλύονται σε αρθρωτικό και ακουστικό επίπεδο. Εξετάζονται οι βασικότερες φωνολογικές θεωρίες (λειτουργική - γενετική) και εφαρμόζονται στην περιγραφή του ιταλικού φωνητικού συστήματος. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διδασκαλία της προφοράς της Ιταλικής και στην αντιμετώπιση των φωνητικών της ιδιαιτεροτήτων.

Σύνταξη της Ιταλικής Γλώσσας

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες της σύνταξης: *πρόταση, ανάλυση σε άμεσα συστατικά, τύποι φράσεων, τύποι προτάσεων*. Οι αρχές της σύνταξης και η συντακτική ανάλυση ακολουθούν την απλοποιημένη εκδοχή της «γενετικής» θεωρίας της σύνταξης. Τα γλωσσικά δεδομένα που εξετάζονται είναι κυρίως της ιταλικής, ενώ για την πληρέστερη κατανόηση της συντακτικής ανάλυσης εξετάζονται και δεδομένα της νέας ελληνικής, αλλά και άλλων γλωσσών.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές / -τριες να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της θεωρίας της σύνταξης και την κεντρικότητα που αυτή έχει για τη γλωσσολογική ανάλυση.

Γενική Διδακτική

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των γνώσεων και των επαγγελματικών ικανοτήτων των φοιτητών/τριών, εντάσσοντάς τους σε ένα προβληματισμό αναγνώρισης των πολλών επιπέδων και πτυχών του εκπαιδευτικού έργου στην κοινωνική, θεσμική και χωρική του διάσταση, σε ευρωπαϊκό, διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Στόχος του μαθήματος είναι η εστίαση στη Θεωρία και τις Στρατηγικές της Διδασκαλίας. Πιο συγκεκριμένα, στη Θεωρία της Διδασκαλίας θα μελετηθεί η Επιστήμη της Διδακτικής και οι βασικές της έννοιες (διδασκαλία, μαθητεία και μάθηση) καθώς και οι σύγχρονες Θεωρίες Κατάκτησης και Διδακτικής Πρακτικής. Όσον αφορά τις Στρατηγικές της Διδασκαλίας θα μελετηθεί η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη, η Εννοιολογική Ανάλυση της Ωριαίας Διδασκαλίας, ο Προγραμματισμός, η Διεξαγωγή και η Αξιολόγηση της Διδασκαλίας. Θα επιχειρηθεί να δοθεί και μια πρακτική διάσταση στη Διδακτική της Ξένης Γλώσσας.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα V

Η εκμάθηση της ιταλικής γλώσσας προϋποθέτει όχι μόνο την απόκτηση ενός υψηλού γραμματικού επιπέδου αλλά και την πρόληψη γνώσεων, αξιών και συμπεριφορών που αποτελούν το «πολιτιστικό» σύστημα της Ιταλίας. Το να μάθει κανείς μία γλώσσα σημαίνει να μάθει το πώς λειτουργεί η κουλτούρα που φέρει αυτή η γλώσσα σε συνάρτηση με τη γλωσσική και γλωσσολογική εμβάθυνση της γλώσσας αυτής. Συνεπώς η Γλώσσα V προσφέρει στους φοιτητές την δυνατότητα να παντρέψουν την ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων με τη γλωσσική μελέτη της ιταλικής γλώσσας.

Ιταλικό Δοκίμιο

Εισαγωγή στο Ιταλικό Δοκίμιο από την εποχή της Αναγέννησης μέχρι την εποχή της Παγκοσμιοποίησης του 21^{ου} αιώνα. Προσέγγιση των μορφών του Ιταλικού Δοκιμιακού Λόγου. Ειδική ανάλυση των δοκιμίων του Ίταλο Σβέβο.

Θεωρία της Μετάφρασης

Ιστορική αναδρομή στη θεωρία της μετάφρασης με στόχο την παρουσίαση της εξέλιξής της, καθώς και των σχετικών τεχνικών από την αρχαιότητα μέχρι και τον 20^ο αιώνα (Nida, Benjamin, Mounin, κ.ά.). Σχέσεις μετάφρασης και γλωσσολογίας. Σημειολογία. Ειδικά λεξιλόγια και λεξικά. Διδακτική της Μετάφρασης.

Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης

Εξετάζεται η λογοτεχνία της Ιταλίας (ιστορία-κείμενα) από τον 15^ο μέχρι τον 16^ο αιώνα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην περίοδο μεταξύ 1492-1559. Μελετώνται μορφές, ρεύματα, τάσεις, λογοτεχνικά είδη καθώς και αποσπάσματα από το έργο των αντιπροσωπευτικότερων συγγραφέων της περιόδου (Pietro Bembo, Baldesar Castiglione, Giovanni Della Casa, Agnolo Firenzuola, Ludovico Ariosto, Niccolò Machiavelli, Francesco Berni, Pietro Aretino, Torquato Tasso, poeti del petrarchismo κ.ά.). Βασικοί στόχοι του μαθήματος: α) η ανάπτυξη της ικανότητας κατανόησης, ανάλυσης και σχολιασμού ενός κειμένου που εντάσσεται στη λογοτεχνική παραγωγή της συγκεκριμένης περιόδου β) η σύνδεση του περιεχομένου αποσπασμάτων με το όλο έργο από το οποίο αυτά προέρχονται καθώς και με την ιδεολογία του δημιουργού τους και τον πολιτισμό της εποχής.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Ιταλική Γλώσσα VI**

Στην Ιταλική Γλώσσα VI αντιμετωπίζουμε το racconto σαν ερέθισμα ή πηγή αν θέλετε με σκοπό την κατανόησή του. Μαθαίνουμε να κάνουμε υποθέσεις και να εξάγουμε συμπεράσματα, να τροποποιούμε και να επιβεβαιώνουμε πληροφορίες να τις ιεραρχούμε και να τις οργανώνουμε έτσι ώστε να τις χρησιμοποιούμε ως όχημα για την κατανόηση του κειμένου. Επιπλέον δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στο λεξιλόγιο με σκοπό να μάθουμε να το χρησιμοποιούμε σωστά όχι μόνο στο γλωσσικό πεδίο αλλά γενικότερα τόσο στο πολιτιστικό όσο και στο κοινωνικό «κάρδο» της ιταλικής πραγματικότητας.

Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία

Εξέταση της Ιταλικής Λογοτεχνίας (ιστορίας-κειμένων) από τον 18^ο μέχρι τον 20^ό αιώνα με ιδιαίτερη έμφαση στα ρεύματα και τις τάσεις που καλλιεργήθηκαν (Arcadia, Illuminismo, Neoclassicismo, Romanticismo, Verismo, Decadentismo, Simbolismo, Crepuscolarismo, Futurismo, Ermetismo, Neorealismo). Αναλύονται και σχολιάζονται αποσπάσματα από έργα κορυφαίων λογοτεχνών: Pietro Metastasio, Paolo Rolli, Giuseppe Parini, Vittorio Alfieri, Ugo Foscolo, Giacomo Leopardi, Giovanni Verga, Giosuè Carducci, Giovanni Pascoli, Gabriele D'Annunzio, Italo Svevo, Luigi Pirandello, Guido Gozzano, F. T. Marinetti, Giuseppe Ungaretti, Eugenio Montale, Salvatore Quasimodo, Cesare Pavese κ.ά. Μελετάται το ιδεολογικό, λογοτεχνικό και πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται τα ανθολογημένα κείμενα, καθώς και τα χαρακτηριστικά των κυριότερων περιοδικών, ποιητικών συλλογών, μυθιστορημάτων και διηγημάτων.

Θεωρίες Εκμάθησης και Διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος μελετώνται οι σημαντικότερες μέθοδοι και προσεγγίσεις που έχουν υιοθετηθεί μέχρι σήμερα στη διαδικασία της διδασκαλίας-εκμάθησης της Ιταλικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Έμφαση δίνεται στην Παραδοσιακή Μέθοδο, στην Ακουστικο-Προφορική, στην Άμεση, στη Μέθοδο Ομαδικής Εκμάθησης της Γλώσσας, στη Μέθοδο της Ολικής Φυσικής Αντίδρασης, στη Σιωπηλή Διδασκαλία, στη Φυσική Προσέγγιση, στην Επικοινωνιακή Προσέγγιση. Επίσης, εξετάζονται οι διαδικασίες και οι παράγοντες που εμπλέκονται και επηρεάζουν τη διδακτική /μαθησιακή πράξη στην ξενόγλωσση τάξη.

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις επικρατέστερες μεθόδους που έχουν χρησιμοποιηθεί διαχρονικά στη διδακτική των ξένων γλωσσών, έτσι ώστε οι μελλοντικοί καθηγητές της ιταλικής να είναι σε θέση να επιλέξουν την καταλληλότερη μέθοδο διδασκαλίας ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες των μαθητών τους. Το μάθημα έχει τη μορφή διαλέξεων· επιδιώκεται, όμως, η ανάπτυξη του διαλόγου στην τάξη.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Ιταλική Γλώσσα VII**

Η κατανόηση ενός κειμένου είναι αποτέλεσμα των γνώσεων του αναγνώστη σε συνάρτηση με τις πληροφορίες που αυτός εκλαμβάνει από το κείμενο τόσο όσον αφορά το λεξιλόγιο και τα στοιχεία πολιτισμού που αυτό το κείμενο προσφέρει όσο και όσον αφορά τη γραμματική και τη συντάκτική του δομή. Ο αναγνώστης μαθαίνει να λειτουργεί όχι σαν απλός αποδέκτης πληροφοριών αλλά σαν ερμηνευτής των στοιχείων του κειμένου βασιζόμενος και στις ήδη υπάρχουσες γνώσεις του. Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι βασιζόμενοι σε λογοτεχνικά ιταλικά διηγήματα του 20^{ου} αιώνα να φτάσουμε στο σημείο να τα αναλύσουμε σε όλα τα επίπεδα, γλωσσικό, δομικό, λειτουργικό, πολιτιστικό, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Συγκριτική Λογοτεχνία

Καθορισμός του περιεχομένου της Συγκριτικής Λογοτεχνίας, ιστορία και μεθοδολογία του κλάδου αυτού της επιστήμης και παραδείγματα επιστημονικών μελετών που συνεξετάζουν έργα και ρεύματα της Ιταλικής με άλλες λογοτεχνίες.

Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Ιταλική ως ξένη γλώσσα στο Λύκειο. Ανάπτυξη προφορικών και γραπτών δεξιοτήτων. Λεξιλογική-σημασιολογική δεξιότητα. Φωνολογικές δεξιότητες. Στοιχεία ανάλυσης λαθών. Γλωσσική Εκπαίδευση (Educazione linguistica). Στοιχεία Κοινωνιογλωσσολογίας της γλώσσας. Επιμόρφωση διδασκόντων.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ**Ιταλική Γλώσσα VIII**

Το τελευταίο αυτό επίπεδο της Γλώσσας, Ιταλική VIII, τελειοποιεί κατά ένα τρόπο όλα όσα μάθαμε μέχρι αυτό το επίπεδο εξασφαλίζοντας την απόκτηση μίας άριστης γνώσης τόσο επικοινωνιακής όσο και γραμματικής της ιταλικής γλώσσας.

Λογοτεχνικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας

Αναλύονται κείμενα Ιταλών λογοτεχνών που αναφέρονται στην Ελλάδα και τον πολιτισμό της, αρχαίο, μεσαιωνικό και σύγχρονο. Ομοίως εξετάζονται ιταλικοί αντικατοπτρισμοί σε κείμενα Νεοελλήνων λογοτεχνών.

Μεθοδολογία και Πρακτική της Διδασκαλίας της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας

Το εν λόγω μάθημα απαρτίζεται από δύο μέρη. Το θεωρητικό μέρος καταρτίζει τους φοιτητές/-τριες, μελλοντικούς/-ές διδάσκοντες/-ουσες, στις βασικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό του γλωσσικού μαθήματος και στην έμπρακτη εφαρμογή των διαφόρων μεθοδολογικών επιλογών, μέσων και πρακτικών που μπορούν να εφαρμοστούν κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας/εκμάθησης της Ιταλικής ως

ξένης γλώσσας. Στο πρακτικό μέρος του μαθήματος προσφέρεται στους διδασκόμενους αφενός η δυνατότητα εφαρμογής στη διδακτική πράξη όσων έμαθαν σε θεωρητικό επίπεδο και, αφετέρου, η εξάσκησή τους στην εφαρμογή των διδαχθέντων με γνώμονα το εκάστοτε μαθητικό κοινό και μαθησιακό περιβάλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/-τριών σε ομαδικές και ατομικές εργασίες καθώς και σε υποδειγματικές διδασκαλίες (μικροδιδασκαλίες) που υλοποιούν στη τάξη.

Για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου μαθήματος, υποβοηθητικό είναι οι φοιτητές να έχουν προεπιλέξει το μάθημα «Θεωρίες εκμάθησης της διδασκαλίας της ιταλικής γλώσσας».

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση

Το συγκεκριμένο μάθημα δίνει έμφαση στις τεχνολογίες διαδικτύου καθώς και στους τρόπους αξιοποίησής τους στη διδασκαλία και την εκμάθηση της ξένης γλώσσας. Πιο συγκεκριμένα, τα θεωρητικά μαθήματα θα καλύψουν τους τομείς της Κοινωνικής Δικτύωσης, του Web 2.0 και των Wikis, τη Γλωσσική Εκμάθηση Υποβοηθούμενη από Ηλεκτρονικό Υπολογιστή, μια σύντομη Ιστορία της Ιταλικής Τέχνης και τη Διδακτική Αξιοποίηση των Περιβαλλόντων Wikis. Ως θεωρητικό υπόβαθρο των Διαδικτυακών Δραστηριοτήτων, στις οποίες θα εμπλακούν οι φοιτητές, είναι ο Εποικοδομισμός, η Θεωρία των Πολλαπλών Τύπων Νοημοσύνης και της Δημιουργικής Γραφής.

Τα πρακτικά μαθήματα θα πραγματοποιηθούν σε Εργαστήριο Πληροφορικής, είναι υποχρεωτικά και βασίζονται στη Διδασκαλία Γλώσσας και Πολιτισμού με τη χρήση των συνεργατικών περιβαλλόντων Wikis. Παραδίδονται ομαδικές, εβδομαδιαίες και απαλλακτικές εργασίες από τους φοιτητές.

Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής I: Μεσαιώνας, Αναγέννηση και 20ός Αιώνας

Έχοντας σαν αφετηρία το μεσαιωνικό παλαιορωμαϊκό μέλος— θρησκευτικές μελωδίες που αποτέλεσαν τη βάση για την Ευρωπαϊκή μουσική— το μάθημα θα διερευνήσει την εξέλιξη της μουσικής δημιουργίας στον ιταλικό χώρο μελετώντας σημαντικά μουσικά είδη και συνθέτες από το trecento έως τα τέλη του 16ου αιώνα, εποχή που σηματοδοτεί και την αρχή της ιταλικής μουσικής κυριαρχίας στην Ευρωπαϊκή μουσική σκέψη, αναδεικνύοντας τους πρώτους σημαντικούς Ιταλούς συνθέτες και καθιστώντας την ιταλική μουσική μια παγκόσμια μουσική γλώσσα. Στην περίοδο αυτή συντελείται και η μετάβαση από την μεσαιωνική αντίληψη της μουσικής ως μαθηματική επιστήμη στην αναγεννησιακή οπτική της μουσικής σαν εκφραστική τέχνη. Θα μελετηθούν ο ρόλος της μουσικής και των μουσικών μέσα στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής αλλά και θέματα μουσικής σημειογραφίας (και επομένως μουσικής διάδοσης) και ιστοριογραφίας. Κάνοντας ένα μεγάλο χρονολογικό άλμα το μάθημα θα εξετάσει πώς Ιταλοί

συνθέτες του 20ού αιώνα επανήλθαν σε μεσαιωνικά και αναγεννησιακά μουσικά είδη και συνθετικές πρακτικές αντιδρώντας στο καθιερωμένο ρεπερτόριο και ύφος του οπερατικού βερισμού.

Ιταλικά για Ειδικές Χρήσεις

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις ειδικές γλώσσες και τα εξειδικευμένα λεξιλόγια που χρησιμοποιούνται στην Ιταλική γλώσσα και που συνδέονται άμεσα με τον καταμερισμό της κοινωνικής και επαγγελματικής δραστηριότητας στη σύγχρονη κοινωνία.

Μέσα από αυθεντικά κείμενα ποικίλης θεματολογίας δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές/-τριες να αντιληφθούν τις διαφορετικές εκφάνσεις της Ιταλικής σε διάφορα πεδία χρήσης της, όπως αυτά της επιστήμης, της δημοσιογραφίας, των ΜΜΕ, της διαφήμισης, της πολιτικής, της γραφειοκρατίας, κ.λ.π.. Το μάθημα επικεντρώνεται, πρωτίστως, σε δραστηριότητες κατανόησης παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου κυρίως μέσα από γλωσσικές-λεξιλογικές ασκήσεις.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής II: από το Μπαρόκ στον Ρομαντισμό

Το μάθημα διερευνά τους παράγοντες που συντέλεσαν στη μετάβαση από την πολυφωνική μουσική της Αναγέννησης στο ύφος Μπαρόκ και τη γένεση της όπερας στο γύρισμα του 17ου αιώνα. Θα μελετηθούν σημαντικοί συνθέτες και αντιπροσωπευτικά έργα της opera seria και αργότερα της κωμικής όπερας, opera buffa, αλλά και ο θρησκευτικός αντίποδας του μουσικού θεάτρου, το ορατόριο. Παράλληλα οι μεγάλοι κατασκευαστές εγχόρδων από την Cremona—Stradivari, Amati και Guarneri—συνέβαλαν σημαντικά στην άνθιση της οργανικής μουσικής και τη δημιουργία δημοφιλών μουσικών ειδών όπως το Μπαρόκ κοντσέρτο και αργότερα η Κλασική συμφωνία μέσα από τα οποία έλαμψαν συνθέτες σαν τον Antonio Vivaldi και τον Giovanni Battista Sammartini. Τέλος θα εξεταστούν όψεις της ιταλικής ρομαντικής όπερας, από τους Rossini, Bellini και Donizetti στο έργο των Verdi και Puccini, μέσα από την άρρηκτη σχέση μουσικής, κειμένου και δράματος.

Δημιουργική Γραφή στην Ξένη Γλώσσα

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές και πειραματισμούς συγγραφής. Θα παρουσιαστεί η Παιδαγωγική της Δημιουργικής Γραφής και της Δημιουργικής Σκέψης (Παραγωγή Καινοτόμων και Πρωτότυπων Ιδεών), η Η Διδακτική της Δημιουργικής Γραφής, τα Κειμενικά Είδη, διάφορες Στρατηγικές Δημιουργικής Γραφής, ο Σχεδιασμός Δραστηριοτήτων Δημιουργικής Γραφής, διάφορες Τεχνικές εμπύχωσης (ελεύθερη δημιουργική έκφραση, υφολογικές δραστηριότητες επαναγραφής, μίμηση ή επανασηματισμός, παιχνίδια γραφής, γραφή της επινόησης) και η Παιδαγωγική των Πολυγραμματισμών. Κάθε μάθημα είναι χωρισμένο σε θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Θα πραγματοποιηθούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Λεξικολογία - Λεξικογραφία

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη: στο πρώτο, της λεξικολογίας, μελετώνται οι λεξικές μονάδες από σημασιολογικής πλευράς, τόσο στις σχέσεις τους με το εξωγλωσσικό περιβάλλον, όσο και στις εσωτερικές τους σχέσεις βάσει των οποίων σχηματίζουν το λεξικό (lessico). Δίνεται έμφαση στο νοητικό λεξικό, όσο και σε ζητήματα συγκρότησης και ετυμολογικής ιστορίας του ελληνικού και του ιταλικού λεξιλογίου. Στο δεύτερο μέρος, της λεξικογραφίας, εξετάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά της σύνταξης λεξικών (vocabolari), τόσο στην έντυπη, όσο και την ηλεκτρονική μορφή τους. Αναπτύσσονται οι έννοιες του λήμματος, της μεταγλώσσας των λεξικών, καθώς και της τυπολογίας τους.

Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκαλία

Τα Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων (ΗΣΚ) αποτελούν μία από τις σημαντικότερες μεθοδολογικές τάσεις στη σύγχρονη γλωσσολογία. Αποτελούν συλλογές κειμένων (γραπτών ή προφορικών) σε ηλεκτρονική μορφή και με κατάλληλη κωδικοποίηση ώστε να είναι δυνατή η επεξεργασία τους από ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Τα ΗΣΚ προσφέρουν δείγματα αυθεντικής γλωσσικής χρήσης σε μεγάλη κλίμακα και επιτρέπουν στους επιστήμονες της γλώσσας να αναλύσουν το γλωσσικό σύστημα με ακρίβεια και αξιοπιστία. Στο μάθημα αυτό θα γίνει παρουσίαση των βασικότερων ειδών ΗΣΚ και θα δοθεί έμφαση στους τύπους εκείνους που σχετίζονται με την διδασκαλία της ξένης γλώσσας (παράλληλα και ΗΣΚ εκμάθησης). Επίσης, θα παρουσιαστούν λογισμικά ανάλυσης των ΗΣΚ τα οποία επιτρέπουν να εξετάσουμε ποικίλες γλωσσικές δομές (από λέξεις και μορφήματα έως γλωσσικές φράσεις και συντακτικές δομές) τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

Ιστορία του Βενετικού Κράτους

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση των σημαντικότερων κεφαλαίων της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Βενετίας με έμφαση στις υπό βενετική κυριαρχία περιοχές του ελλαδικού χώρου κατά το χρονικό διάστημα από την Partitio Terrarum Imperii Romaniae (1204) μέχρι και τα 1797, έτος κατάλυσης της Γαληνότατης Δημοκρατίας του Αγίου Μάρκου.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα εξεταστούν μεταξύ των άλλων:

- οι παράγοντες που οδήγησαν στην επέκταση των Βενετών στην Ανατολή,
- τα όρια (γεωγραφικά και χρονικά) του βενετικού Κράτους της Θάλασσας (Stato da Mar),
- οι θεσμοί που λειτούργησαν εντός αυτού,
- η πολιτική, κοινωνική και οικονομική οργάνωση των βενετοκρατούμενων περιοχών,
- ο πολιτισμός που παρήχθη στις βενετοκρατούμενες περιοχές του ελλαδικού χώρου κάτω από την επίδραση των στοιχείων που εισήγαγαν οι κυρίαρχοι.

Αναλυτικότερα οι κυριότερες θεματικές ενότητες του μαθήματος διαρθρώνονται ως εξής:

- Η Βενετία μετά την τέταρτη σταυροφορία: η διείσδυση στην Ανατολική Μεσόγειο-Βενετοί στην Εγγύς και Άπω Ανατολή (οικογένεια Πόλο)
- Η Βενετική Ανατολή: Κοινωνική διαστρωμάτωση και Διοικητική οργάνωση, Εμπόριο, Ναυτιλία και Οικονομία, Εκκλησία, Εκπαίδευση, Γλώσσα και Λογοτεχνία, Θέατρο και Μουσική.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών

Οι φοιτητές/τριες δύνανται να απασχοληθούν σε χώρους εργασίας για να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους σχετικές με μεταφράσεις βιβλίων σε εκδοτικούς οίκους, τη διδακτική της ιταλικής γλώσσας (Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών, Δημόσια Γυμνάσια της Αττικής, Ιταλική Σχολή Αθηνών), γραμματειακή υποστήριξη και ανάθεση υποχρεώσεων σε μεγάλες ιταλικές επιχειρήσεις, σε συνεργασία με το Ελληνο-Ιταλικό Εμπορικό Επιμελητήριο.

Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού

Το μάθημα επικεντρώνεται χρονικά στην περίοδο του 18^{ου}-19^{ου} αιώνα καθώς και στο πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα ενώ όσον αφορά το περιεχόμενο εξετάζει τα καλλιτεχνικά ρεύματα και τους κυριότερους εκπροσώπους τους στην Ιταλία και στην Ευρώπη. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στους πνευματικούς ανθρώπους που συνέδεσαν τις απεικονιστικές τέχνες με την παραγωγή της λογοτεχνίας.

Εισαγωγή στην Αρχαιακή Έρευνα

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τον κόσμο των αρχείων και τη μεθοδολογία που χαρακτηρίζει την αρχαιακή έρευνα. Θα εξεταστούν ειδικότερα οι όροι και οι προϋποθέσεις συγκρότησης αρχείων, οι κυριότεροι φορείς διαχείρισης και παραγωγής τους στην Ελλάδα και το εξωτερικό, οι κρατικές πολιτικές για την οργάνωση των αρχείων και η σημασία τους για την ιστορία του πολιτισμού, καθώς και η τυπολογία των εγγράφων που απόκεινται κατά κύριο λόγο στον ελληνικό και τον ιταλικό χώρο. Μέρος του μαθήματος αποτελεί επίσης η πρακτική εξάσκηση των φοιτητών στη μεταγραφή και έκδοση εγγράφων της πρώιμης νεότερης Ιστορίας από ελληνικά και ιταλικά αρχεία.

Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός III

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται ειδικά θέματα της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας από την Ενοποίηση μέχρι τις μέρες μας.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή Δ΄ εξάμηνο)

Ιταλικό Μυθιστόρημα και Διήγημα

Παρουσιάζονται ιταλικά διηγήματα και μυθιστορήματα, γραμμένα από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Τα κείμενα είναι κατανεμημένα σε θεματικές ενότητες και σε ιστορικές περιόδους ώστε να γίνονται γνωστά τα πιο σημαντικά γεγονότα της σύγχρονης πολιτιστικής ιταλικής ιστορίας καθώς και η τεχνική του διηγήματος και του μυθιστορήματος.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή Δ' εξάμηνο)****Ιταλική Μουσική της Αναγέννησης**

Το μάθημα μελετά όψεις της μουσικής δημιουργίας και πράξης στον ιταλικό χώρο κατά τον 16ο αιώνα. Την περίοδο αυτή συντελείται η σταδιακή μεταμόρφωση μιας μουσικής κουλτούρας που βασιζόταν στο ύφος, στα μουσικά είδη και στις συνθετικές πρακτικές της γαλλοφλαμανδικής σχολής, σε μια γηγενή μουσική παράδοση που ανέδειξε τα πρώτα μεγάλα ονόματα Ιταλών συνθετών και εδραίωσε την ιταλική μουσική κυριαρχία στον χώρο της Ευρωπαϊκής μουσικής σκέψης. Σε αυτή τη μετάβαση τα ιταλικά μαδριγάλια σε ποίηση Πετράρχη, Μπέμπο, Αριόστο, κλπ έπαιξαν κυρίαρχο ρόλο ενώ η ανάπτυξη της μουσικής τυπογραφίας από ιταλούς εκδότες υπήρξε καταλυτική για τη διάδοσή τους. Μελετώντας, μεταξύ άλλων, τις μουσικο-ποιητικές σχέσεις των εκλεπτυσμένων μαδριγαλιών, αντιπαραβάλλοντάς τα με τις επίσης εξαιρετικά δημοφιλείς αλλά τολμηρές σε στίχους βιλανέλες, διερευνώντας την ιδιόμορφη παρουσία του ελληνικού στοιχείου στις μουσικές greghesche, τη λαμπρή μουσική παραγωγή στη Βενετία και τη βασιλική του Αγ. Μάρκου ή τον ρόλο των γυναικών στη μουσική (σαν συνθέτριες, τραγουδίστριες ή προστάτριες των τεχνών), οι φοιτητές θα συνθέσουν την εικόνα της αναγεννησιακής Ιταλίας μέσα από το πρίσμα της μουσικής.

Foscolo

Το συγκεκριμένο μάθημα εστιάζει στην λογοτεχνική παραγωγή του μεγάλου ελληνοϊταλού ποιητή από τα νεανικά του χρόνια έως την περίοδο της ωριμότητας. Αναλύονται τόσο τα ποιητικά του κείμενα από τα σονέτα και τις Χάριτες όσο και την προσφορά του στην πεζογραφία με τις τελευταίες επιστολές του Jacopo Ortis σε σχέση με την μεγάλη Ευρωπαϊκή παραγωγή του είδους.

Μετάφραση II

Traduzione generica – Traduzione specialistica. Testi specialistici. I linguaggi speciali. La traduzione del testo letterario. Il testo letterario. Linguistica contrastiva e traduzione letteraria. Livello fonosimbolico. Livello morfosintattico. Livello lessicale. Livello semantico-culturale. Livello pragmatico-comunicativo. Livello grafico.

Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου

Παρουσιάζεται η Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου από τις απαρχές μέχρι και τον 20ό αιώνα:

Τα χαρακτηριστικά του μεσαιωνικού θεάτρου, “Sacra Rappresentazione”, “Laude”, το αναγεννησιακό θέατρο και το θεατρικό δράμα, Il Damma pastorale, το “Orfeo” του Poliziano, οι αριστοτελικές ενότητες, η ιταλική κωμωδία της αναγέννησης, “La mandragola” του Macchiavelli, Ariosto, Torquato Tasso, Aretino, Ruzzante, Commedia dell’Arte, το μελόδραμα και ο Pietro Metastasio, η ιταλική κωμωδία και ο Goldoni, η ιταλική τραγωδία και ο Vittorio Alfieri, η νέα κωμωδία και ο Giovanni Giraud, ο Alessandro Manzoni και το θέατρο, το πατριωτικό θέατρο και ο G.B. Niccolini, το μεγαλείο του μουσικού ιταλικού δράματος και ο G. Verdi, Il dramma verista του Giovanni Verga, La commedia verista borghese και ο Giacosa, η Eleonora Duse, ο Gabriele D’ Annunzio και το δράμα “La figlia di Iorio”, οι Φουτουριστές και οι crepuscolari, Luigi Pirandello, Eduardo De Filippo, Pier Paolo Pasolini, Dario Fo.

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την ιστορία του ιταλικού θεάτρου, από τις απαρχές του μέχρι σήμερα, με την ταυτόχρονη εμβάθυνση στα κοινωνικά ήθη, τα πολιτισμικά στοιχεία, τη θεματολογία και τις διάφορες τεχνικές ερμηνείας.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή Δ' εξάμηνο)

Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών

Στο μάθημα εισάγονται οι βασικές αρχές της συγκριτικής (αντιπαραθετικής) ανάλυσης γλωσσών και οι διαφορές αυτής με την ιστορική-συγκριτική γραμματική. Η συγκριτική ανάλυση συναρτάται και με την τυπολογική θεώρηση των γλωσσών. Εξετάζονται με αντιπαραθετικό τρόπο φαινόμενα φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης, σημασιολογίας και λεξιλογίου της ελληνικής και της ιταλικής. Ως μελέτη συγκεκριμένης περίπτωσης εξετάζεται η ανάδυση του οριστικού άρθρου στην ελληνική και την ιταλική.

Μεθοδολογία της Έρευνας

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές έννοιες της επιστημονικής έρευνας. Θα παρουσιαστεί η ερευνητική διαδικασία με τις διακριτές φάσεις της και τα ποικίλα θεωρητικά υπόβαθρα που την υποστηρίζουν. Επίσης, θα γίνει αναφορά στη χρήση των νέων τεχνολογιών και τον ρόλο τους στη σύγχρονη παραγωγή επιστημονικής γνώσης. Τέλος, θα γίνει αναφορά στη βιβλιογραφική επισκόπηση, τα διάφορα μορφότυπα βιβλιογραφικών αναφορών και την ενσωμάτωσή τους στην ερευνητική εργασία.

Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία

Αναπόσπαστο τμήμα της εκμάθησης μιας γλώσσας, ως ξένης, είναι το λεξιλόγιό της. Στο πλαίσιο της διδακτικής προσέγγισης του λεξιλογίου ξεχωριστή θέση κατέχουν οι

μεταφορικές σημασίες μιας λέξης καθώς και οι στερεότυπες εκφράσεις των οποίων η χρήση είναι ιδιαίτερη συνηθισμένη τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική επικοινωνία. Στόχος του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις στερεότυπες εκφράσεις, μέσω δομικών κυρίως ασκήσεων, ώστε να είναι σε θέση να τις προσεγγίζουν, να τις αναλύουν και να τις αποδίδουν, όσο το δυνατόν πιο εύστοχα, στη διδακτική πράξη. Επιπροσθέτως, στο εν λόγω μάθημα πραγματοποιείται αντιπαραβολική μελέτη της Ιταλικής και της Ελληνικής Παροιμιολογίας.

Λογοτεχνία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού

Παρουσιάζεται η λογοτεχνική παραγωγή καθώς και η πνευματική ζωή στη λατινοκρατούμενη ελληνική Ανατολή (αρχές 13ου – τέλη 18ου αι.). Εξετάζεται το ιστορικό πλαίσιο και γίνεται η θεώρηση των λογοτεχνικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν την περίοδο: η βυζαντινή παράδοση και οι δυτικές πολιτιστικές επιδράσεις που οδήγησαν αρχικά στην πνευματική άνθηση του 16ου αι. (στην Κύπρο με τα Κυπριακά ερωτικά ποιήματα) και συνεκδοχικά στην Κρήτη με τα έργα του λεγόμενου «Κρητικού Θεάτρου». Αναλύονται οι ιταλικές επιδράσεις που άσκησε η Αναγέννηση και εντοπίζονται οι άξονες γύρω από τους οποίους αναπτύσσεται η λογοτεχνική παραγωγή. Έπειτα από μια συγκριτική προσέγγιση κειμένων τόσο της νεοελληνικής όσο και της ιταλικής γραμματείας, γίνεται διερεύνηση των γραμματολογικών ζητημάτων και επιχειρείται μια γενικότερη θεώρηση υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της έως σήμερα έρευνας.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή Δ΄ εξάμηνο)

Στοιχεία Σημασιολογίας

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/-τριες στις βασικές έννοιες της σημασιολογίας. Η σημασιολογία αφενός αποτελεί επίπεδο ανάλυσης της γλώσσας, αφετέρου συνδέεται με βασικά ζητήματα φιλοσοφίας της γλώσσας. Το μάθημα περιλαμβάνει τις βασικές διακρίσεις της γλωσσολογικής σημασίας, δηλαδή σημασία εκφωνήματος, σημασία πρότασης, σημασία λέξης. Περιλαμβάνει, επίσης, περιγραφή και ανάλυση θεμελιωδών εννοιών, όπως δήλωση, έννοια, αναφορά.

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι βασικές σημασιολογικές σύγχρονες θεωρήσεις: προ-στρουκτουραλιστική ιστορική σημασιολογία, στρουκτουραλιστική σημασιολογία, νεο-στρουκτουραλιστική γενετική σημασιολογία, λογική σημασιολογία, γνωστική σημασιολογία.

Πρωτοποριακά Κινήματα και Τάσεις της Ιταλικής Λογοτεχνίας του Κ΄ Αιώνα

Εξετάζονται πρωτοποριακά κινήματα (ιστορικές πρωτοπορίες, νέες πρωτοπορίες) που άνθισαν στο ιταλικό λογοτεχνικό και καλλιτεχνικό στερέωμα από τις αρχές του περασμένου αιώνα έως και τη δεκαετία του 1960. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις

διακηρύξεις και στην ποιητική του Φουτουρισμού (Futurismo) και του Ερμητισμού (Ermetismo) καθώς και σε κλασικούς Ιταλούς λογοτέχνες που δραστηριοποιήθηκαν από τα τέλη του 19^{ου} αι. έως τον 20^ό αι. και επιχείρησαν σημαντικούς πειραματισμούς. Επιπλέον μελετώνται ρεύματα και τάσεις της Ιταλικής Λογοτεχνίας του 20^{ού} αιώνα με νεωτερικό χαρακτήρα, ριζοσπαστικές καινοτομίες και απόηχοι πρωτοποριών στο έργο διάσημων ποιητών και πεζογράφων καθώς και στάσεις λογοτεχνικών κύκλων απέναντι στις πρωτοπορίες. Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται, αναλύονται και σχολιάζονται ενδεικτικά ποιήματα, διηγήματα, αποσπάσματα μανιφέστων, δοκιμίων και μυθιστορημάτων. Επιδιώκεται κυρίως οι φοιτητές να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ιταλικών πρωτοποριακών κινήσεων και τάσεων, τη σημασία τους, τους παράγοντες που συνέβαλαν στην άνοδό τους και τις επιδράσεις που άσκησαν στον πολιτισμό της σύγχρονης εποχής.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κύριος στόχος του Σεμιναρίου είναι η προώθηση της έρευνας για την ιστορία και την ιστοριογραφία της Ιταλίας από τους μεσαιωνικούς χρόνους μέχρι τις μέρες μας. Για τον σκοπό αυτό οργανώνονται κύκλοι συναντήσεων ανοιχτοί σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του ΤΙΓΦ και της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ και σε κάθε ενδιαφερόμενο. Οι συμμετέχοντες μπορούν να ενημερώνονται για τις σχετικές δραστηριότητες από την ιστοσελίδα του Σεμιναρίου στο <http://eclass.uoa.gr/courses/ILL123/>.

Βοηθητικό - Υποστηρικτικό έργο – Ε.Τ.Ε.Π – κ. Α Καράμπαλη

Το μέλος ΕΤΕΠ του Τμήματός μας Άννα Καράμπαλη παρέχει υπό την καθοδήγηση της Καθηγήτριας Γ. Γιαννουλοπούλου, βοηθητικό - υποστηρικτικό έργο στους φοιτητές του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και συγκεκριμένα: Η κ. Καράμπαλη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Λεξικολογία-Λεξικογραφία», με διδάσκουσα την Καθηγήτρια Γιαννούλα Γιαννουλοπούλου, βοηθά τους φοιτητές να ασκηθούν στη καταγραφή δεδομένων πληροφοριακού λεξικογραφικού υλικού (έντυπου και ηλεκτρονικού) από τη βιβλιοθήκη της Σχολής.

Συνδράμει στην προετοιμασία των εποπτικών μέσων καθώς και των υλικοτεχνικών υποδομών για την άσκηση των φοιτητών σύμφωνα με τις ανάγκες των διδασκομένων μαθημάτων (προετοιμασία βάσεων δεδομένων, τεστ ενδιάμεσης αξιολόγησης, παροχή τεχνικής βοήθειας κατά την διάρκεια εκπόνησης των ερευνητικών εργασιών των μαθημάτων κ.λπ.)».

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Όνοματεπώνυμο	Επικοινωνία
Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, Καθηγητής και Πρόεδρος του Τμήματος Γνωστικό αντικείμενο: <i>Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός. Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία (16ος - 19ος αι.)</i>	210 7277494 gpagratis@isll.uoa.gr
Γιαννούλα Γιαννουλοπούλου, Καθηγήτρια Γνωστικό αντικείμενο: <i>Γλωσσολογία με ειδικό αντικείμενο στην αντιπαραθετική ανάλυση Ιταλικής και Ελληνικής</i>	210 7277375 giannoulop@ill.uoa.gr
Γεράσιμος Ζώρας, Καθηγητής Γνωστικό αντικείμενο: <i>Ιταλική Λογοτεχνία: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής Λογοτεχνίας</i>	210 7277825 gerzoras@ill.uoa.gr
Γεώργιος Μικρός, Καθηγητής Γνωστικό αντικείμενο: <i>Υπολογιστική και Ποσοτική επεξεργασία γλωσσών</i> (σε άδεια άνευ αποδοχών για το 2020-21)	210 7277491 gmikros@ill.uoa.gr
Domenica Minniti - Γκόνια, Καθηγήτρια Γνωστικό αντικείμενο: <i>Ιταλική Γλωσσολογία. Μετάφραση</i>	210 7277674 domini@ill.uoa.gr
Μαρία Σγουρίδου, Καθηγήτρια Γνωστικό αντικείμενο: <i>Ιταλική Λογοτεχνία</i>	210 7277825 msgouridou@ill.uoa.gr
Ιωάννης Δ. Τσόλκας, Καθηγητής Γνωστικό αντικείμενο: <i>Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός</i>	210 7277495 itsolkas@ill.uoa.gr
Άννα Θέμου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γνωστικό αντικείμενο: <i>Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία</i>	210 7277378 athemou@ill.uoa.gr
Ρουμπίνη Δημοπούλου, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια Γνωστικό αντικείμενο: <i>Λατινική Λογοτεχνία του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης</i>	210 7277377 roudim@ill.uoa.gr
Γεωργία Μηλιώνη, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια Γνωστικό αντικείμενο: <i>Διδασκαλία της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας</i>	gmilioni@isll.uoa.gr
Βασιλική Κουτσομπίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια Γνωστικό αντικείμενο: <i>Ιταλικός Πολιτισμός: Η Μουσική στην Ιταλία από τους μεσαιωνικούς έως τους νεώτερους χρόνους</i>	vkoutsobina@ill.uoa.gr
Αρετή Σπίνουλα, ΕΕΠ Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	aspinoula@ill.uoa.gr
Ιωάννα Τύρου, ΕΔΙΠ Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Γνωστικό αντικείμενο: <i>«Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας».</i>	iotyrou@ill.uoa.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Όνοματεπώνυμο	Επικοινωνία
Λυκόκα Κωνσταντίνα, Γραμματέας του Τμήματος	210 7277910 klykoka@uoa.gr
Τσιούπη Τάνια, Διοικητικό Προσωπικό Γραμματείας, Γραμματεία Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	210 7277966 tsiupi@ill.uoa.gr
Καλαντζής Αθανάσιος, Διοικητικό Προσωπικό Γραμματείας	2107277488 athkalantz@ill.uoa.gr

ΕΤΕΠ

Όνοματεπώνυμο	Επικοινωνία
Άννα Καράμπαλη	210 7277612 akaramp@uoa.gr